

„KULTÚRNE DEDIČSTVO EURÓPY“
SÚBOR NÁSTROJOV PRE UČITEĽOV
(VEK ŽIAKOV: 10 – 15 ROKOV)

2018
**EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA**
#EuropeForCulture

NAŠE DEDIČSTVO:
KDE SA MINULOSŤ STRETÁVA S BUDÚCNOSŤOU

Obsah

Príručka pre učiteľov k súboru nástrojov Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018	3
1. LEKCIA: Hľadači kultúrneho dedičstva	9
PRE UČITEĽOV: poznámky k online hre Hľadači kultúrneho dedičstva	11
HĽADAČI KULTÚRNEHO DEDIČSTVA: Pracovný list	12
2. LEKCIA: Európa – zjednotení v rozmanitosti	14
PRACOVNÝ LIST PRE KURÁTOROV	16
2. LEKCIA: Návrhy projektov	18
Toto sme my	19
Návšteva u výtvarníkov	19
Časové schránky	20
Inšpirovaní tradíciou	20
Adoptuj si pamätihodnosť	21
Oslavy	21
Kultúrne trasy Európy	22
Spoločné dedičstvo	22
DiscoverEU: Tvoj európsky zoznam želaní	23
Priemyselné dedičstvo	23
Zatancujme si!	24
Dedičstvo na bicykli	24
Mimo vyšliapané chodníky	25
Partnerstvo miest	25
Mládež za kultúrne dedičstvo	26
Značka „Európske dedičstvo“	26

EÚ: Európska únia

Úrad pre publikácie

© Európska únia, 2018

Opakované použitie je povolené len s uvedením zdroja.

Politiku opätovného použitia dokumentov Európskej únie upravuje rozhodnutie 2011/833/EÚ (Ú. v. EÚ L 330, 14.12.2011, s. 39).

Na akékoľvek použitie alebo reprodukciu fotografií alebo iného materiálu, ktorý nie je predmetom autorského práva EÚ, je potrebné povolenie priamo od držiteľov práv.

Príručka pre učiteľov k súboru nástrojov Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018

VITAJTE

Tieto vzdelávacie materiály na tému kultúrneho dedičstva, ktoré sú určené pre žiakov vo veku 10 až 15 rokov, boli vytvorené s cieľom odpovedať na nasledujúce otázky:

- > Môžeme vybudovať spoločnú budúcnosť prostredníctvom ocenenia a uznania jedinečného a rôznorodého kultúrneho dedičstva, ktoré máme možnosť obdivovať v Európe?
- > Ako by sme mohli mladým ľuďom pomôcť oceniť, objaviť a zažiť bohatstvo spoločného kultúrneho dedičstva, ktoré sa nachádza v EÚ?

KULTÚRNE DEDIČSTVO V EURÓPE – KONTEXT

EÚ bola založená s cieľom zabezpečiť mier, hospodársku prosperitu a s túžbou po zjednotení. Staví na našich spoločných záujmoch a ideáloch, pričom plne rešpektuje našu kultúrnu a jazykovú rozmanitosť. Európsky rok kultúrneho dedičstva 2018 bol vyhlásený preto, aby sme oslávili bohaté a rozmanité dedičstvo Európy na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnych, regionálnych a miestnych úrovniach. Tento súbor nástrojov bol vytvorený na pomoc učiteľom s cieľom vzbudiť záujem žiakov o ich kultúrne dedičstvo počas vyučovania v triede aj mimo triedy a zvýšiť ich povedomie o tom, že je potrebné chrániť ho.

Kultúrne dedičstvo formuje náš každodenný život. Obklopuje nás vo veľkých aj malých mestách, v prírodnom prostredí a na miestach archeologických nálezov. Nachádzame ho v literatúre, umení a historických monumentoch, v remeslách naučených od našich predkov, v príbehoch, ktoré rozprávame našim deťom, v jedle, ktoré jeme, a vo filmoch, ktoré pozeráme a spoznávame v nich sami seba.

Prejavy nášho kultúrneho dedičstva vytvorili ľudia a dali mu zmysel, má teda spoločenskú hodnotu. Hodnota pre spoločnosť môže byť kultúrna, umelecká, historická, archeologická alebo antropologická.

Napriek tomu, nie všetko, čo je staré, je kultúrnym dedičstvom. Iba výsledky ľudskej činnosti, ktorá sú cielene chránené, uchovávané alebo oživené, a nie sú ponechané napospas prirodzenému rozkladu, zabudnutiu alebo zničeniu, môžeme považovať za kultúrne dedičstvo.

Do kultúrneho dedičstva, v mnohých jeho podobách, patria:

- > budovy, monumenty, artefakty, archívy, oblečenie, umelecké diela, knihy, prístroje, historické mestá, archeologické náleziská atď. – **hmotné dedičstvo**;
- > zvyky, znázornenia, výrazy, vedomosti, zručnosti, predmety a kultúrne priestory, ktoré si ľudia cenia, ako napríklad festivaly; k tomu tiež jazyk a ústne tradície, herecké umenie a tradičné remeslá atď. – **nehmotné dedičstvo**;
- > krajiny a geografické oblasti, kde sa v prírode prejavuje dôkaz o kultúrnych zvyklostiach a tradíciách, ako sú napríklad záhrady;
- > materiály vytvorené v digitálnej forme (napríklad digitálne umenie a animácie) alebo tie, ktoré boli digitalizované s cieľom zabezpečiť ich zachovanie (vrátane textov, obrázkov, videí a záznamov) – **digitálne dedičstvo**.

Kultúrne dedičstvo ponúka mladým ľuďom mnoho príležitostí na vzdelávanie a zapojenie sa do kultúrneho života. Môže podporiť dialóg medzi rôznymi kultúrami a generáciami, priniesť lepšie pochopenie rozdielov a podobností, ako aj povzbudiť k oceneniu kultúrnej rozmanitosti.

V Európe máme nesmierne bohaté kultúrne a prírodné dedičstvo. Je to naše spoločné bohatstvo, ktoré nás formovalo do dnešnej podoby. Budúce generácie sú budúcimi správcami, ktorí zabezpečia jeho pokračujúcu ochranu. Vďaka tomu, že pomôžeme žiakom pochopiť hodnotu ich kultúrneho dedičstva a vážiť si ju, budú môcť objaviť jeho rozmanitosť a začať medzikultúrny dialóg o tom, čo máme spoločné.

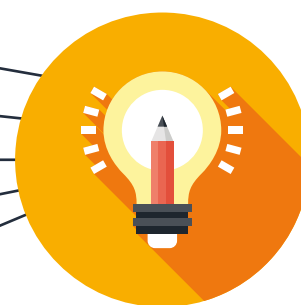
ŠTRUKTÚRA

Súbor nástrojov pre učiteľov má za cieľ poskytnúť učiteľom príslušné materiály a témy projektov týkajúce sa kultúrneho dedičstva a umožniť tak mladým ľuďom objaviť a spoznať kultúrne dedičstvo Európy. Malo by to tiež posilniť pocit, že patríme do spoločnej európskej rodiny.

Tento súbor nástrojov je navrhnutý ako materiál pre učiteľov všetkých predmetov a disciplín a pre žiakov vo veku 10 až 15 rokov. Má im pomôcť pri výučbe, diskusiách a práci na projektoch s témou kultúrneho dedičstva.

Súbor nástrojov zahŕňa:

- > Príručku pre učiteľov k súboru nástrojov
- > Online hru
- > Plán 1. lekcie: Hľadači kultúrneho dedičstva
- > Plán 2. lekcie: Európa – zjednotení v rozmanitosti
- > Návrhy projektov

PLÁNY LEKCIÍ

Téma	Názov	Zdroje	Materiály
Čo je to kultúrne dedičstvo?	1. lekcia Hľadači kultúrneho dedičstva	Online hra Pracovný list Hľadači kultúrneho dedičstva	<ul style="list-style-type: none"> • Počítače s pripojením na internet pre žiakov pracujúcich vo dvojiciach • Tabuľa • Digitálny projektor
Oslava európskeho kultúrneho dedičstva a ocenenie jeho rozmanitosti a hodnoty	2. lekcia Európa – zjednotení v rozmanitosti	Príručka pre kurátorov Zoznam projektov	<ul style="list-style-type: none"> • Počítače • Pero a papier • Návrhy projektov

Súbor nástrojov zahŕňa 2 plány lekcí:

- > Prvý je sústredený okolo online hry o kultúrnom dedičstve, prostredníctvom ktorej môžu učitelia uviesť tému zábavným a poučným spôsobom. Jeho cieľom je pomôcť žiakom oboznámiť sa s pojmom kultúrne dedičstvo a spoznať jeho rôzne formy. **Hlavným zámerom tohto plánu lekcie je pomôcť žiakom pochopiť koncept spoločného európskeho kultúrneho dedičstva a podporiť pocit spolupatričnosti v Európe.**
- > Plán druhej lekcie povzbudzuje žiakov, aby preskúmali európsky rozmer ich kultúrneho dedičstva. Zapoja sa do aktivít zameraných na hľadanie spôsobov uchovávaní kultúrneho dedičstva a budú sa môcť zúčastniť na jednom alebo viacerých projektoch, pričom budú mať možnosť dostať sa do kontaktu s kultúrnym dedičstvom. **Hlavným zámerom tohto plánu lekcie je upriamiť pozornosť žiakov na dôležitosť oceňovania a uchovávaní nášho kultúrneho dedičstva.**

1. LEKCIA: HĽADAČI KULTÚRNEHO DEDIČSTVA – ONLINE HRA

V rámci plánu 1. lekcie súbor nástrojov zahŕňa online hru s 2 úrovňami náročnosti, a to pre žiakov vo veku 10 až 12 rokov a pre žiakov vo veku 13 až 15 rokov. Online hra „Hľadači kultúrneho dedičstva“ má byť použitá ako úvodná aktivita, ktorou učitelia začnú prvú lekciu na tému kultúrneho dedičstva. V záujme podpory aktívneho učenia a na zabezpečenie toho, aby sa žiaci vzdelávali hrovou formou, hru by sa mali hrať vo dvojiciach alebo skupinách, pričom učiteľ by mal pôsobiť ako moderátor.

Online hra uvedie tému kultúrneho dedičstva a ponúkne žiakom prehľad 4 druhov kultúrneho dedičstva (hmotné, nehmotné, prírodné a digitálne). Rovnako sa ňou tiež začne diskusia o význame kultúrneho dedičstva.

Cieľom online hry je:

- > pritiahnúť pozornosť žiakov a povzbudiť ich, aby sa naučili viac o rozmanitom kultúrnom dedičstve Európy;
- > rozšíriť ich chápanie kultúrneho dedičstva a ukázať im, že to nie sú iba múzeá a staré budovy;
- > ukázať žiakom 4 druhy kultúrneho dedičstva;
- > rozprúdiť diskusiu o tom, čo patrí do kultúrneho dedičstva;
- > povzbudiť žiakov, aby si vytvorili vzťah ku kultúrnemu dedičstvu;
- > zlepšiť vyhľadávacie zručnosti žiakov;
- > podporiť aktívne učenie.

V hre bude použitá interaktívna mapa Európy, kde žiaci nájdu virtuálne objekty alebo fotografie (napr. Berlínsky múr, Eiffelova veža atď.). Keď sa objavia na obrazovke otázky vo forme kvízu, žiaci budú mať za úlohu kliknúť na konkrétne krajiny na mape.

Hra bude mať 2 úrovne náročnosti:

- > 7 otázok určených pre žiakov vo veku 10 až 12 rokov;
- > 7 otázok určených pre žiakov vo veku 13 až 15 rokov.

Každá úroveň obsahuje 3 otázky týkajúce sa spoločného európskeho dedičstva a 4 otázky týkajúce sa rozličných foriem kultúrneho dedičstva (hmotné, nehmotné, prírodné a digitálne). Ich cieľom je poskytnúť žiakom široký prehľad o tom, čo kultúrne dedičstvo znamená, a pripraviť plynulé a hrové uvedenie témy. Ďalšie informácie nájdete v pravidlách hry.

2. LEKCIA: ZJEDNOTENÍ V ROZMANITOSTI – NÁVRHY PROJEKTOV

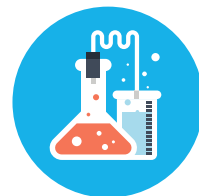
V rámci 2. lekcie súbor nástrojov zahŕňa zoznam 15 návrhov projektov. Učitelia si môžu vybrať jeden alebo viac projektov, ktoré zrealizujú so svojimi žiakmi, a to buď v rámci triedy alebo mimo nej.

Žiaci si tiež môžu vybrať jednu projektovú tému a rozdeliť sa do pracovných tímov, ktoré sa zamerajú na rozličné aspekty danej témy. Potom môžu o nej spraviť výskum, napísať o nej a urobiť prezentáciu v triede. Žiaci si môžu vybrať tému v súlade so svojimi osobnými záujmami a neskôr urobiť prezentáciu na danú tému o kultúrnom dedičstve. Projekt by mal žiakov motivovať k tomu, aby sa zapojili do organizácie alebo aby sa zúčastnili podujatí, ktoré podporujú pocit spolupatričnosti k **spoločnému európskemu spoločenstvu**.

Projekty podporujú aktívne učenie a podnecujú k skupinovej práci. Spoločné učenie žiakov v tímoch im pomáha podeliť sa o svoje kultúrne dedičstvo a tiež prispieva k ich sociálnemu začleňovaniu a vzájomnému porozumeniu. Projekty nie sú určené pre konkrétne vekové skupiny, čo umožňuje učiteľom vybrať si také projekty, ktoré sú podľa nich vhodné pre vekovú skupinu, záujmy a schopnosti ich žiakov. Je vhodné uplatňovať interdisciplinárny prístup, kedy učitelia využijú aj poznatky z iných predmetov, napríklad z výtvarnej výchovy, telesnej výchovy a IKT.

Každý projekt podporuje:

- > výskum (kombinácia praktického a/alebo teoretického výskumu);
- > prezentáciu práce (pre živé publikum a/alebo digitálne pre širšie publikum);
- > účasť žiakov na aktivitách týkajúcich sa kultúrneho dedičstva.

Mnohé projekty sú navrhnuté tak, aby nabádali žiakov ísť von navštíviť pamiatky kultúrneho dedičstva a aby sa pritom oboznámili s výnimočnými prírodnými oblasťami a biotopmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín siete Natura 2000, ako aj s potrebou ochrany a podpory biodiverzity a všetkých foriem kultúrneho dedičstva Európy. Žiaci môžu vďaka pomoci pri organizácii podujatí zameraných na kultúrne dedičstvo rozvíjať svoju samostatnosť a zároveň schopnosť pracovať v tíme. Účasťou na aktivitách zameraných na kultúrne dedičstvo si žiaci môžu vybudovať nový vzťah k svojmu kultúrnemu dedičstvu.

Tip: pomôžte žiakom podeliť sa o svoju prácu!

Žiaci pochopia hlbší význam kultúrneho dedičstva, ak ich povzbudíte, aby sa so svojou projektovou prácou podelili aj s publikom mimo triedy a, ak je to možné, aby zorganizovali a konferovali podujatie zamerané na kultúrne dedičstvo. So svojím výskumom a projektovou prácou sa môžu podeliť s miestnymi skupinami zameranými na kultúrne dedičstvo a pozvať ich, aby sa zúčastnili podujatia na vašej škole. Vďaka kontaktom s miestnymi skupinami zameranými na kultúrne dedičstvo a účasti na podujatiach Dní európskeho kultúrneho dedičstva získajú žiaci skúsenosti, aby sa v budúcnosti mohli zúčastniť alebo pomáhať ako dobrovoľníci na projektoch zameraných na kultúrne dedičstvo.

TIPY, AKO NA INTERNETE ZDIELAŤ A/ALEBO PUBLIKOVAŤ PROJEKTOVÉ PRÁCE ŽIAKOV

S cieľom zlepšiť digitálnu gramotnosť žiakov počas učenia sa o kultúrnom dedičstve ich učitelia môžu povzbudiť, aby svoju projektovú prácu zverejnili online. Tu je niekoľko tipov a usmernení, ako na to:

- > Vyzvite všetky projektové tímy, aby všetky obrázky, videá a hudbu, ktorú chcú použiť, uložili do priečinka s názvom Autorské práva. Každá položka musí byť uložená spolu s informáciami o autorských právach. Tím by sa mal potom rozhodnúť, akým spôsobom zverejní informácie o autorských právach. Jeden člen tímu sa určí za „manažéra autorských práv“ a skontroluje údaje o autorovi, status autorských práv a požiadava o „súhlas na použitie pre vzdelávacie účely“, ak je to potrebné. Udelené súhlasy by sa mali uložiť v priečinku s názvom Autorské práva.
- > Naučte svojich žiakov používať digitálne materiály z organizácie Creative Commons a ako uvádzať ich zdroje. Užitočné internetové stránky:
  - **Europeana** – <https://www.europeana.eu/portal/sk> – nájdete tu zbierky vyše 51 miliónov umeleckých diel, artefaktov, kníh, videí a zvukových nahrávok z viac než 3 500 múzeí, galérií, knižníc a archívov z celej Európy. Väčšina položiek sa môže bezplatne používať, je však pri nich potrebné uviesť správne informácie o autorovi.
  - **Creative Commons** – <https://creativecommons.org> – bezplatné, ľahko použiteľné licencie k autorským právam, ktoré umožňujú jednoduché udelenie súhlasu verejnosti pre šírenie a používanie kreatívnej práce. Môžete žiakom ukázať, ako vyhľadávať médiá s licenciou Creative Commons pre ich projektovú prácu, a tiež ich naučiť, ako skontrolovať udelené súhlasy týkajúce sa autorských práv na stránke <https://search.creativecommons.org>.
- > Môžete tiež požiadať všetky projektové tímy, aby si vybrali a uplatnili licenciu Creative Commons k ich vlastnému projektu, predtým než ho zverejnia na internete. To by bol vynikajúci spôsob, ako im pomôcť pochopiť, čo je to autorské právo a ako správne uvádzať autora diela, čo sa im môže zísť tak pri ich školskej práci, ako aj pri publikovaní ich vlastnej kreatívnej práce na internete.
- > Informujte svojich žiakov, ktorí plánujú nahrávať na video seba alebo iných mladých ľudí vo veku do 16 rokov, že si musia vyžiadať písomný súhlas rodiča alebo poručníka. Žiaci môžu využiť školský formulár na udelenie súhlasu a každá projektová skupina si určí „ochrancu osobných údajov“, ktorého úlohou bude zabezpečiť ochranu všetkých zhromaždených osobných údajov. Spoločne s tímom rozhodne, ktorý materiál je vhodný na zverejnenie na internete.
- > Žiaci z každej projektovej skupiny by mali jasne vysvetliť všetkým dospelým a/alebo deťom, ktorí poskytnú súhlas so zverejnením svojej identity, videonahrávky alebo zvukovej nahrávky v rámci ich projektovej práce, ako sa tento materiál zverejní na internete a ako sa budú spracovávať ich údaje.
- > Pozrite si portál EÚ pre bezpečnosť na internete *Better Internet for Kids* (Lepší internet pre deti) – www.betterinternetforkids.eu – kde nájdete články, poskytujúce poradenstvo pre školy a prepojenie na vaše miestne Centrum pre bezpečnejší internet.

AKO POUŽÍVAŤ TENTO SÚBOR NÁSTROJOV

Materiály uvedené v tomto súbore nástrojov môžete upraviť, aby vyhovovali potrebám jednotlivých tried. Učitelia by mali používať obsah súboru nástrojov tak, aby to zodpovedalo ich školským osnovám a záujmom ich žiakov.

Súbor nástrojov zahŕňa aktivity aktívneho učenia aj komunikačné a kooperačné materiály. Pomocou aktivít aktívneho učenia sa žiaci zapoja do diskusií a oboznámia sa so životom, kultúrou a dedičstvom svojich rovesníkov v iných členských štátoch EÚ. Komunikačné a kooperačné materiály sú navrhnuté tak, aby stimulovali žiakov k tomu, aby sa viac angažovali a boli aktívnejší občania EÚ, ktorí poznajú svoje kultúrne dedičstvo a hľadajú spôsoby, ako ho oceniť a uchovať.

ZÁVER

Naše dedičstvo zohráva dôležitú úlohu pri formovaní budúcnosti Európy. Mladí ľudia sa musia zúčastňovať na aktivitách zameraných na kultúrne dedičstvo a zapojiť sa do ich organizovania, aby tým posilnili pocit spolupatričnosti k spoločnému európskemu spoločenstvu. Zdieľaním a oslavou nášho dedičstva môžeme zvýšiť ich povedomie o našej spoločnej histórii a hodnotách. Sme správcami nášho spoločného dedičstva a cieľom súboru nástrojov pre učiteľov je poskytnúť vám nástroje a materiály, ktoré pomôžu vašim žiakom pochopiť, čo je to kultúrne dedičstvo a prečo je potrebné ho oslavovať a uchovávať. Okrem toho ako mladí Európania sa naučia, že toto dedičstvo patrí nám všetkým a že oni ho budú spravovať.

UŽITOČNÉ PREPOJENIA A MATERIÁLY

Internetová stránka Európsky rok kultúrneho dedičstva: počas roka 2018 budeme oslavovať naše rozmanité kultúrne dedičstvo po celej Európe – a to na úrovni EÚ, ako aj na vnútroštátnych, regionálnych a miestnych úrovniach. Cieľom Európskeho roka kultúrneho dedičstva je nabádať k tomu, aby viac ľudí objavilo a spoznalo kultúrne dedičstvo Európy, a posilniť pocit spolupatričnosti k spoločnému európskemu priestoru. Navštívte internetovú stránku a zistite viac o tomto Roku!

<https://europa.eu/cultural-heritage>

Značka Európske dedičstvo: 38 lokalít v Európe získalo právo používať uznávanú značku Európske dedičstvo. Tieto lokality európskeho dedičstva predstavujú milníky budovania dnešnej Európy. Tieto lokality, datujúce sa od počiatkov civilizácie až po súčasnú Európu, sú oslavou a symbolmi európskych ideálov, hodnôt, histórie a integrácie.

https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-label_en

Dni európskeho kultúrneho dedičstva (DEKD): sú to najnavštevovanejšie kultúrne podujatia organizované pre všetkých občanov Európy. S viac ako 70 000 každoročne organizovanými podujatiami a viac než 300 miliónmi návštevníkov predstavujú EDKD jedinečný príklad celoeurópskej iniciatívy, ktorú organizujú a zúčastňujú sa na nej milióny európskych občanov.

Iniciatíva EDKD v roku 2018 organizuje „*Súťaž v rámci týždňa tvorcov európskeho dedičstva*“, ktorá nabáda školákov, aby objavili európsku dimenziu miestneho kultúrneho dedičstva.

<http://www.europeanheritagedays.com/Home.aspx>

<http://www.europeanheritagedays.com/European-Heritage-Makers-Week>

Cena Európskej únie za kultúrne dedičstvo: Cena Európskej únie za kultúrne dedičstvo alebo ocenenie Europa Nostra upozorňuje na niektoré z najvýznamnejších európskych úspechov v oblasti starostlivosti o dedičstvo a vyzdvihuje pozoruhodné úsilie, ktoré je venované zvyšovaniu povedomia o našom kultúrnom dedičstve.

https://ec.europa.eu/programmes/creative-europe/actions/heritage-prize_en

Europeana: táto platforma financovaná EÚ poskytuje prístup k viac než 51 miliónom digitalizovaných položiek, kníh, hudobných nahrávok, videí, umeleckých diel a ďalších objektov, pričom nástroje vyhľadávania a filtrovania pomáhajú pri navigácii na tomto portáli. Napríklad príbehy z platformy Europeana umožňujú preskúmať neoficiálne aj oficiálne príbehy z 1. svetovej vojny prostredníctvom 440 481 položiek z celej Európy <https://www.europeana.eu/portal/sk/collections/world-war-i>. Materiály poskytlo platforme Europeana mnoho prispievajúcich inštitúcií,

príčom Europeana sa snaží sprístupniť všetky materiály na internetovej stránke pre ďalšie použitie. Niekoľko položiek v sekcii „Chránené autorským právom“ je stále chránených, preto by žiaci vždy mali uviesť autora diela a rešpektovať prípadné obmedzenia zdieľania.

<https://www.europeana.eu/portal/sk>

Interaktívna mapa slúžiaca na prepojenie európskeho kultúrneho dedičstva, ktorú spracovalo Spoločné výskumné centrum Európskej komisie: táto webová aplikácia ukazuje používateľom, čo robí EÚ a jej partneri na ochranu a podporu kultúrneho dedičstva v Európe. Používatelia majú možnosť vybrať si oblasť záujmu a získať geografický prehľad o kultúrnych iniciatívach v celej Európe, ako sú značka Európske dedičstvo, Európske hlavné mestá kultúry a Cena EÚ za kultúrne dedičstvo a mnoho ďalších.

<http://eu-commission.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=e3e538d4e4b743c8a6bc7a363fbc2310>

Kultúrne trasy Európy: Kultúrne trasy Rady Európy sú pozvánkou na cestovanie (v čase a priestore) a príležitosťou objavovať bohaté a rozmanité kultúrne dedičstvo Európy, ktoré spája ľudí a miesta do sietí spoločnej histórie a dedičstva. Vyše 30 Kultúrnych trás je prejavom toho, ako dedičstvo rôznych krajín a kultúr Európy prispieva k spoločnému a živému kultúrnemu dedičstvu.

<https://www.coe.int/en/web/cultural-routes/home>

Natura 2000: je celoeurópska ekologická sieť chránených prírodných oblastí. Všetkých 28 členských štátov vybralo lokality na zoznam siete Natura 2000, aby tak pomohli uchovať zriedkavé biotopy a živočíšne a rastlinné druhy vyskytujúce sa na ich území.

http://ec.europa.eu/environment/nature/natura2000/awards/natura-2000-network/index_en.htm

eTwinning: je online komunita škôl z celej Európy, ktorú financuje Európska únia. Poskytuje platformu pre učiteľov a školy v Európe, v rámci ktorej môžu komunikovať, spolupracovať a pripravovať projekty. Spolupráca v rámci programu eTwinning umožní spoznávanie kultúr vašich projektových partnerov a zdôrazní európsku dimenziu projektov zameraných na kultúrne dedičstvo zo súboru nástrojov.

<https://www.etwinning.net>

Dom európskej histórie: bol otvorený v Bruseli v roku 2017. Je to múzeum zamerané na spoznávanie spoločnej minulosti a rôznorodých skúseností európskych národov. Je to miesto, kde ľudia môžu objaviť rôzne uhly pohľadu a spoločné základy európskej histórie. Ponuka múzea, ktorú možno využiť pri výučbe, má celoeurópsky pohľad, pričom skúma historické pamäti, rôznorodé skúsenosti a spoločný základ národov Európy a to, ako to všetko súvisí so súčasnosťou.

<https://historia-europa.ep.eu/sk>

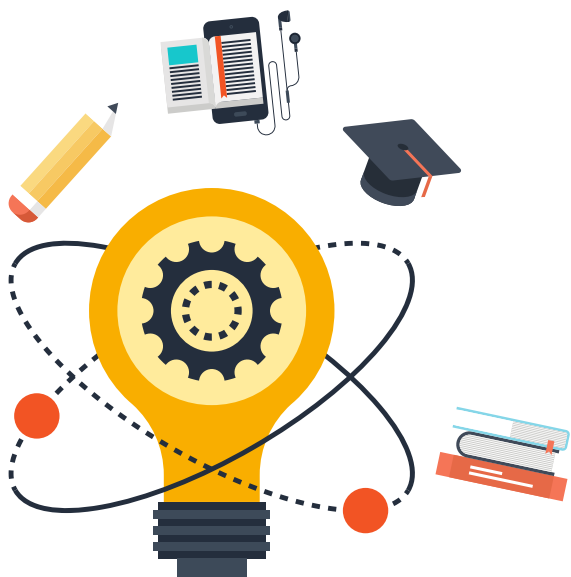
<https://publications.europa.eu/sk/publication-detail/-/publication/22af24d7-0d39-11e7-8a35-01aa75ed71a1>

Kútik pre učiteľov: obsahuje množstvo vzdelávacích materiálov pre všetky vekové skupiny. Nájdete tu množstvo inšpirácie, či už chcete naučiť svojich žiakov, aká je úloha EÚ, ako to celé začalo a ako to funguje, alebo podrobnejšie diskutovať o politikách EÚ.

https://europa.eu/teachers-corner/home_sk

Európska únia: oficiálna webová lokalita EÚ.

https://europa.eu/european-union/index_sk

1. LEKCIA: Hľadači kultúrneho dedičstva

PREHĽAD

Žiaci sa vo dvojiciach zahrajú krátku hru online, pričom vyhľadávajú a identifikujú príklady kultúrneho dedičstva na mape Európy. To im pomôže uvedomiť si, že existujú rôzne druhy kultúrneho dedičstva a že toto dedičstvo máme spoločné.

Veková skupina	10–15
Trvanie	50 minút
Prepojenia na predmety	IKT, Jazyk, Dejepis, Geografia, Európske štúdie
Materiály/zdroje pre učiteľov	digitálny projektor, tabuľa
Materiály/zdroje pre študentov	počítač, pero, papier, pracovný list Hľadači kultúrneho dedičstva

Ciele	Výsledky výučby
<ul style="list-style-type: none"> > Diskutujte so žiakmi na tému kultúrne dedičstvo zábavným a hravým spôsobom. > Pomôžte žiakom pochopiť koncept kultúrneho dedičstva a jeho hodnotu pre ich život. > Preskúmajte podobnosť kultúr ľudí žijúcich v rôznych krajinách Európy a prvky ich spoločného kultúrneho dedičstva. > Zdôraznite význam spolupatričnosti a začlenenia k Európe a zároveň objavujte rozmanitosť kultúrneho dedičstva Európy. 	<ul style="list-style-type: none"> > Identifikujte európske krajiny a príklady ich kultúrneho dedičstva. > Pomôžte im pochopiť kultúrne dedičstvo a jeho rôzne formy.

AKTIVITY NA HODINE

Aktivity	Popis	
Úvodná aktivita	Uveďte tému a online hru Hľadači kultúrneho dedičstva. Nabádajte žiakov, aby využívali vyhľadávač alebo iné zdroje na internete, a pokiaľ sú dostupné, tak aj rôzne príručky, atlas alebo učebnice. Poznámky k pravidlám online hry sú uvedené nižšie, rovnako ako ďalšie inštrukcie, ktoré sú zahrnuté v tomto súbore nástrojov.	15 minút (čas sa môže líšiť – pozrite poznámky nižšie)
Doplnkový materiál pre žiakov, ktorí skončia rýchlo	Požiadajte ich, aby uviedli prvok kultúrneho dedičstva spojený s každou krajinou, ktorá bola spomenutá v hre, napr. Francúzsko/Eiffelova veža, a jeden prvok z ich domovskej krajiny.	

Hlavná aktivita**1. časť**

Rozdajte žiakom pracovný list Hľadači kultúrneho dedičstva, v ktorom sú zahrnuté aktivity súvisiace s niektorými otázkami z hry. To má žiakom pomôcť pochopiť koncept kultúrneho dedičstva.

Spolu so žiakmi vyplňte pracovný list. Postupujte podľa nižšie uvedených krokov, tak aby ste im pomohli pochopiť koncept.

Otázka č. 1:

- Navrhnete žiakom, aby vymenovali skoršie európske civilizácie, o ktorých rozmýšľali pri otázke č. 1 v online hre. Každá z týchto civilizácií, či už grécko-rímska, židovsko-kresťanská, keltská a vikingská, prispela do spoločného kultúrneho dedičstva v Európe.
- Požiadajte žiakov, aby uviedli príklad kultúrneho vplyvu starovekej civilizácie v ich meste alebo dedine.
- Požiadajte žiakov, aby uviedli ďalšie kultúrne prvky týchto civilizácií, a dajte ich do súvislosti so životom v súčasnosti. Napríklad oblasť archeológie, umenia, literatúry, jazyka, politiky, náboženstva, sviatkov a životného štýlu.

Otázka č. 2:

- Posledné 4 otázky v hre sú zamerané na 4 rôzne formy „kultúrneho dedičstva“, aby žiaci pochopili tento termín. Napíšte na tabuľu ich návrhy, čo by jednotlivé formy kultúrneho dedičstva mohli znamenať.

Otázka č. 3:

- Vysvetlite žiakom, že kultúrne dedičstvo môže predstavovať kombinácia rôznych foriem, a vyzvite ich, aby uviedli príklady z hry alebo tie, ktoré poznajú.
- Požiadajte ich, aby uviedli príklady svojich definícií „kultúrneho dedičstva“ zo svojich pracovných listov.
- Po objasnení, ako tomu rozumejú, a prehliadnutí návrhov zapísaných na tabuli, požiadajte žiakov, aby si do zošitov zapísali vlastnú definíciu kultúrneho dedičstva.

30 minút

2. časť

- Požiadajte žiakov, aby si stranu v zošite rozdelili na 2 stĺpce. V ľavom stĺpci by mali uviesť 3 položky kultúrneho dedičstva, s ktorými sa identifikujú vo vlastnom meste alebo dedine. V pravom stĺpci by mali vysvetliť, prečo sa s jednotlivými položkami identifikujú.
- Požiadajte dobrovoľníkov, aby nahlas prečítali 1 položku zo svojho zoznamu.
- So všetkými žiakmi diskutujte o podobnostiach a rozdieloch v ich zoznamoch kultúrneho dedičstva a uvažujte, či to niečo hovorí o ich identite a uvedomovaní si svojho kultúrneho dedičstva.
- Diskutujte o tom, ako sa ďalším generáciám odovzdáva kultúrne dedičstvo. Ako sa uchováva? Akú úlohu majú zohrávať v zabezpečení ochrany kultúrneho dedičstva pre budúce generácie?

Záver

Pomôžte žiakom zopakovať si, čo sa naučili na hodine, pomocou hry 3-2-1.

Rozdeľte triedu na 3 skupiny a požiadajte ich, aby ostali na svojich miestach vo dvojiciach.

Vyzvite skupinu č. 3, aby si spomenuli na 3 veci, ktoré sa dnes vo dvojici naučili.

Vyzvite skupinu č. 2, aby si premysleli 2 veci, na ktoré by sa chceli opýtať.

Vyzvite skupinu č. 1, aby si rozmysleli 1 vec, o ktorej by chceli povedať učiteľovi.

Zobierajte ich odpovede a povedzte žiakom, že na budúcej hodine sa budete ďalej venovať téme spoločného európskeho kultúrneho dedičstva.

5 minút

PRE UČITEĽOV: poznámky k online hre Hľadači kultúrneho dedičstva

Hra má 2 úrovne náročnosti:

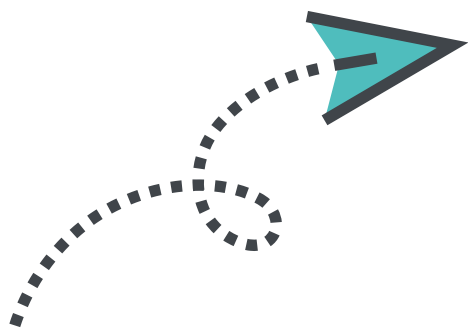
1. vhodné pre žiakov vo veku 10 – 12 rokov
2. vhodné pre žiakov vo veku 13 – 15 rokov

URL: https://europa.eu/kids-corner/index_sk.htm

Ak chcete s vašimi žiakmi venovať viac než 15 minút hraniu hry, môžete tak urobiť a aktivity tejto lekcie rozdeliť na 2 vyučovacie hodiny.

Hra sa má hrať vo dvojiciach, pričom žiaci majú používať notebook alebo tablet, aby si tak pri hraní hry zároveň rozvíjali svoje zručnosti v oblasti digitálnej gramotnosti. Ak však uprednostníte využitie digitálneho projektora a tabule, aby žiaci mohli hrať online hru spolu celá trieda, môžete postupovať podľa nasledujúcich krokov:

1. Rozdelte triedu do malých skupín s 3 alebo 4 žiakmi.
2. Počas hry prepínajte medzi obrazovkou online hry a vybraným internetovým vyhľadávačom.
3. Požiadajte žiakov, aby si odpoveď na každú otázku zapísali do zošitov.
4. Požiadajte každý tím, aby si zvolil 1 člena za časomerača.
5. Každý tím si zapíše odpoveď na otázku do svojich zošitov, pričom si poznačí čas potrebný na nájdenie odpovede. Časomerač vám potom ukáže napísanú odpoveď a vy potvrdíte, či je správna alebo nie.
6. Ak niektorý tím alebo tímy nedokážu odpovedať na otázku, 1 člen sa prihlási a povie vám, že potrebujú „použiť vyhľadávač“. Prepnite na obrazovku s vyhľadávačom a opýtajte sa tímu, aké kľúčové slovo máte vyhľadať. Časomiera tímu sa zastaví iba vtedy, keď nájdu správnu odpoveď (t. j. krajinu na mape Európy).
7. Kliknite na správnu krajinu na mape obrazovky s hrou až vtedy, keď všetky tímy nájdu správnu odpoveď.
8. Každý časomerač po zodpovedaní poslednej otázky spočíta celkový čas svojho tímu. Ten tím, ktorý na mape správne identifikuje všetky európske krajiny v najkratšom čase, vyhráva.

HĽADAČI KULTÚRNEHO DEDIČSTVA: Pracovný list

Otázka č. 1

Otázky č. 1 až 3 v online hre nám ukázali, že Európa má bohaté spoločné kultúrne dedičstvo, ktoré zdedila od rozličných civilizácií. Koľko starobylých civilizácií, ktoré formovali kultúrne dedičstvo Európy, vieš vymenovať?

Otázka č. 2

Otázky č. 4 až 7 v hre sa zamerali na 4 rôzne formy alebo prvky kultúrneho dedičstva. Napríklad: niečo hmotné ako monument; nehmotné ako hudba; krajina, ktorá sa zachovala; alebo umelecké diela, ktoré sa uchovali v digitálnom formáte. Kultúrne dedičstvo môže byť kombináciou týchto rôznych foriem – podstatné je, aby ľudia mali záujem uchovať ho pre budúce generácie. Čo pre teba znamená kultúrne dedičstvo? Diskutujte vo dvojiciach alebo v skupinkách a svoje návrhy napíš sem:

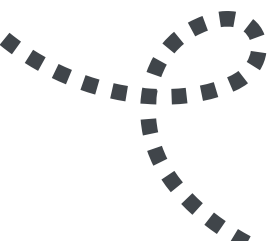

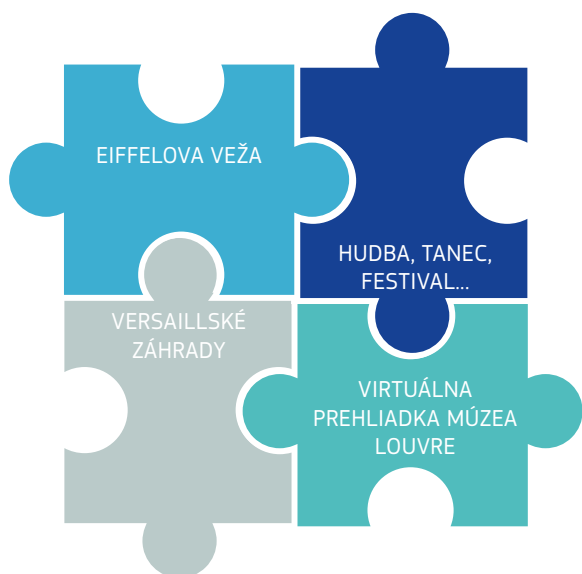

Otázka č. 3

V spolupráci so spolužiakmi definuj, ako chápeš pojem „kultúrne dedičstvo“. Použi pritom túto skladačku. Ako vieš, existujú rôzne formy kultúrneho dedičstva. Pokús sa nájsť príklady a roztriedi ich podľa vzoru uvedeného nižšie.

---

2. LEKCIA: Európa – zjednotení v rozmanitosti

PREHĽAD

V tejto lekcii žiaci preskúmajú európsky rozmer ich kultúrneho dedičstva. Vyskúšajú si, aké je to byť kurátorom novej stálej zbierky na tému kultúra, história a spoločné hodnoty EÚ určenej pre mladých ľudí v Dome európskej histórie, v novom múzeu v Bruseli zameranom na pochopenie spoločnej minulosti a rôznorodých skúseností Európanov. Dozvedia sa, že krajiny EÚ majú spoločné kultúrne dedičstvo, ktoré presahuje vnútroštátne hranice vďaka našej spoločnej histórii, kultúre a hodnotám. Potom si vyberú projekt na tému kultúrneho dedičstva, v rámci ktorého sa dozvedia viac o mnohých spoločných tradíciách, zvykoch, zručnostiach a hodnotách patriacich do európskeho rozmanitého kultúrneho dedičstva.

Veková skupina	10 - 15
Trvanie	50 minút
Prepojenia na predmety	jazyk, projektová práca, témy zapájajúce viacero predmetov a výskum
Materiály/zdroje pre učiteľov	tabuľa, pre každú skupinu kópia Pracovného listu pre kurátorov, a zoznam návrhov projektov
Materiály/zdroje pre študentov	pero a papier

Cieľom lekcie je:	Výsledky výučby – po ukončení tejto lekcie budú žiaci schopní:
<ul style="list-style-type: none"> > hravým spôsobom si zopakovať pojmy z 1. lekcie a pomôcť žiakom správne pochopiť pojem kultúrneho dedičstva vo všetkých jeho formách; > vzbudiť záujem žiakov a pomôcť im pochopiť dôležitosť oceňovania a uchovávanía nášho kultúrneho dedičstva; > zapojiť žiakov do skúmania európskeho rozmeru ich kultúrneho dedičstva. 	<ul style="list-style-type: none"> > uvedomiť si, že ich kultúrne dedičstvo je potrebné oslavovať, chrániť a zachovať; > rozvíjať názory na koncepty spoločného európskeho kultúrneho dedičstva; > skúmať, objavovať a oslavovať rozmanité kultúrne dedičstvo Európy a pochopiť, že aj oni sú zodpovední za jeho zachovanie.

AKTIVITY NA HODINE

Aktivity	Popis	
Úvodná aktivita	<p>Začnite hodinu tým, že si zrekapitulujete aktivitu 3-2-1 z 1. lekcie.</p> <p>Vymenujte 3 veci, ktoré sa naučila skupina č. 3 počas predchádzajúceho dňa, a vyzvite žiakov, aby reagovali. Potom sa žiakov opýtajte 2 otázky, ktoré položila skupina č. 2. Keď sú otázky zodpovedané, znovu pripomeňte jednu vec, ktorú chcela skupina č. 1 naučiť ostatných žiakov. Žiaci v triede diskutujú a pridávajú svoje návrhy.</p>	10 minút

Aktivity na hodine

Hlavná aktivita

a. Vysvetlite žiakom, že Európa je kontinentom s tisícročiami histórie, bohatým kultúrnym dedičstvom a mnohými príkladmi úchvatných prírodných scenérií. Po druhej svetovej vojne v Európe vzniklo hnutie, ktorého cieľom bolo vytvoriť jednotu medzi krajinami a vybudovať mierový, zjednotený a prosperujúci kontinent. To v konečnom dôsledku viedlo k položeniu základov EÚ o 4 desaťročia neskôr. *Dom európskej histórie* v Bruseli, nové a bezplatné múzeum, oslavuje historickú cestu Európy a vyzýva návštevníkov, aby uvažovali o jej budúcnosti. Vyzvite žiakov, aby si predstavili, že boli pozvaní pracovať ako kurátori novej expozície pre mladých Európanov na 6. poschodí múzea, ktorej cieľom je osláviť a pripomenúť si takmer 7 desaťročí rastu EÚ.

25 minút

b. V malých skupinkách žiaci diskutujú o pracovných listoch pre kurátorov a naplánujú si, ako vytvoria a nainštalujú svoju novú expozíciu. Ich cieľom je vytvoriť zaujímavý a interaktívny priestor ponúkajúci praktické zážitky, ktoré pritiahnu mladých ľudí, ktorí navštívia novú expozíciu s názvom *Európa – zjednotení v rozmanitosti*.

c. Skupiny predstavia svoje nápady a vysvetlia motiváciu a dôvody, ktoré sú za ich plánmi na vytvorenie expozície.

d. Motto „Zjednotení v rozmanitosti” je prejavom toho, že Európania sa spojili vo forme EÚ, aby mohli pracovať na zabezpečovaní mieru a prosperity, pričom zároveň môžu čerpať z bohatstva mnohých rozličných kultúr, tradícií a jazykov tohto kontinentu.

Diskusia v triede:

Čo znamená Európa pre teba a tvoj každodenný život?

Čo chápeme pod pojmom „zjednotení v rozmanitosti”?

Ako môžeme spolunažívať v harmónii a zároveň oslavovať naše rozmanité kultúry, tradície a jazyky?

Ako môžeme podporiť väčšiu jednotu a zároveň zachovať rozmanitosť?

e. Uved'te tému projektu (témy projektov) a žiaci v triede si určia témy, pracovné skupiny a celkové rozdelenie práce. Keď sú pracovné skupiny vytvorené, každá skupina uskutoční stretnutie k plánovaniu projektu a zapisovateľ zaznamená do zápisnice, aké činnosti a rozhodnutia boli odsúhlasené.

10 minút

Záver

Jeden alebo dvaja zapisovatelia sa prihlásia a v krátkosti predstavia prehľad plánov svojej skupiny a postup, akým chcú zrealizovať svoje vybrané projekty.

5 minút

Upozorňujeme, že k plánu 2. lekcie je pripojený zoznam navrhovaných projektov/aktivít. Projekty sú hlavnou aktivitou 2. lekcie a mali by sa zrealizovať v nasledujúci deň/na nasledujúcej vyučovacej hodine.

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

PRACOVNÝ LIST PRE KURÁTOROV

Dom európskej histórie, naozajstné európske múzeum, bol otvorený v roku 2017 v Bruseli, v srdci Európskej únie. Toto múzeum je zamerané na spoznávanie spoločnej minulosti a rôznorodých skúseností európskych národov. Je to miesto, kde môžete objaviť rôzne uhly pohľadu a spoločné základy európskej histórie.

Dom európskej histórie pozýva návštevníkov všetkých vekových kategórií na prehliadku európskej histórie a kultúry prostredníctvom exponátov umiestnených na 6 poschodiach múzea. Stála expozícia sa skladá z fascinujúcich predmetov z viac než 300 múzeí a zbierok z Európy aj z celého sveta.

Interaktívny tablet sprevádza návštevníkov v každom z 24 oficiálnych jazykov EÚ. Každé zo 6 poschodí ponúka možnosť preskúmať historické udalosti, ktoré formovali Európu – od skorých európskych mýtov a objavov, cez chaos vyvolaný 2 svetovými vojnami v 20. storočí, až po narastajúci pocit jednoty a spolupatričnosti posilnený vznikom EÚ.

ÚLOHA

Vaša skupina bola pozvaná pracovať ako kurátori v Dome európskej histórie a má za úlohu pripraviť na 6. poschodí novú expozíciu. Tá sa stane stálou expozíciou s názvom: *Európa – zjednotení v rozmanitosti*. Expozícia, ktorú máte navrhnuť, by mala mladých ľudí zaujať svojou interaktívnosťou a mala by mladým návštevníkom ponúknuť vzrušujúce, praktické a multimediálne zážitky na tému rozmanitosti Európy, jej spoločných hodnôt a spoločného kultúrneho dedičstva.

Na začiatku výstavnej plochy bude interaktívna mapa na podlahe, odkiaľ sa návštevník bude môcť vydať na cestu po EÚ, a v každej krajine, ktorú prostredníctvom mapy navštívi, si vypočuje rozprávanie mladých ľudí. Vypočujú si príbehy o tom, aké je to byť dnes Európanom v ich krajine a čo majú podľa nich spoločné s ostatnými mladými Európanmi.

A teraz je rad na vás! Porozmýšľajte o prvkoch kultúry EÚ uvedených nižšie a diskutujte o tom, ako váš tím pripraví expozíciu zloženú z akéhokoľvek množstva z nich v miestnostiach a priestoroch na 6. poschodí. Vyberte také kultúrne prvky, ktoré sú najatraktívnejšie pre vašu skupinu.

Do expozície môžeš pridať tiež vlastný príspevok! Môžeš identifikovať predmet alebo porozprávať príbeh, ktorý súvisí s kultúrnym dedičstvom a je dôležitý pre teba a tvoju identitu ako Európana.

Kultúrne prvky a symboly EÚ	Význam	Doplňujúce vysvetlenia a myšlienky	Vaša úloha
Motto	Motto EÚ „Zjednotení v rozmanitosti“ sa začalo používať v roku 2000. Je prejavom toho, že Európania sa spojili vo forme EÚ, aby mohli pracovať na zabezpečovaní mieru a prosperity, pričom zároveň môžu čerpať z bohatstva mnohých rozličných kultúr, tradícií a jazykov tohto kontinentu.	V rámci iniciatívy Európskych dní kultúrneho dedičstva sa v roku 2018 organizuje Súťaž v rámci týždňa tvorcov európskeho dedičstva, ktorá nabáda školákov, aby objavili európsku dimenziu miestneho kultúrneho dedičstva. Nájdi predmety, ktoré by tvoje príbehy oživil!	Každý z nás má rád iné veci a Európa pre každého z nás predstavuje niečo iné... Existuje niečo v tvojom okolí, čo patrí do kultúrneho dedičstva a čo by si chcel priniesť na výstavu? Môže to byť predmet, ktorý ti darovali starí rodičia, obrázok s lokalitou kultúrneho dedičstva alebo s tvojimi predkami, kresba alebo príbeh. Napríklad príbeh tvojej rodiny alebo príbeh súvisiaci s tvojím menom.

Deň Európy	<p>Deň Európy – 9. máj – je oslavou mieru a zjednotenia v Európe. Pripomíname si ním deň v roku 1950, kedy zakladajúci otcovia EÚ Jean Monnet a Robert Schuman zverejnili „Schumanov plán“ a ktorý sa dnes považuje za deň zrodu EÚ.</p> <p>Nie je žiadnou náhodou, že Dom európskej histórie si vybral tento deň na otvorenie svojich brán pre návštevníkov.</p>	<p>Porozmýšľajte, ako ste oslávili Deň Európy a ako by ste ho chceli osláviť v nasledujúcich rokoch.</p>	<p>Predstavte si, že máte za úlohu pripraviť plán osláv 9. mája vo vašej škole. Ako by takéto oslavy vyzerali? Ktoré predmety alebo príbehy z tých, čo ste priniesli do školy, by mohli byť súčasťou osláv?</p>
Vlajka	<p>Európska vlajka symbolizuje nielen EÚ, ale v širšom zmysle aj identitu a jednotu Európy. Je na nej zobrazený kruh z 12 zlatých hviezd na modrom pozadí. Kruh hviezd symbolizuje ideály jednoty, solidarity a harmónie medzi národmi v Európe. Počet hviezd nesúvisí s počtom členských krajín, kruh je však symbolom jednoty.</p>	<p>Každá vlajka má svoj význam. Všimli ste si, že väčšina vlajok EÚ obsahuje červenú farbu? Viete prečo? A prečo je vlajka EÚ modrá?</p>	<p>Nájdite podobnosti medzi vlajkami členských štátov EÚ a vysvetlite význam jednotlivých prvkov, ktoré sú podobné na týchto vlajkách.</p>
Hymna	<p>Melódia symbolizujúca EÚ pochádza z 9. symfónie, ktorú v roku 1823 skomponoval Ludwig van Beethoven ako hudobný podklad pre lyrické verše Schillerovej Ódy na radosť z roku 1785. V univerzálnom jazyku hudby táto hymna vyjadruje európske ideály slobody, mieru a solidarity. Hymna sa hrá na oficiálnych podujatiach, na ktorých sa zúčastňuje EÚ, a všeobecne na rôznych podujatiach s európskym charakterom. Európska hymna oslavuje spoločné hodnoty krajín EÚ, nenahrádza však národné hymny jednotlivých členských štátov EÚ.</p>	<p>Zúčastnite sa iniciatívy #Ode2Joy Challenge! Táto iniciatíva pozýva všetkých občanov Európy aj mimo nej, aby sa nechali inšpirovať Ódou na radosť, ktorú skomponoval Ludwig van Beethoven a ktorá je hymnou Európy.</p>	<p>Môžete vystúpiť s interpretáciou pôvodnej hudby alebo vytvoriť vlastnú verziu na mieste kultúrneho dedičstva, ktoré je pre vás dôležité: v malej kaplnke, v slávnom historickom divadle, v záhrade vo vašej dedine alebo v múzeu vo vašom meste. Prediskutujte spolu s tímom, kde by ste chceli usporiadať vystúpenie s Ódou na radosť.</p>
Pas	<p>Prvý európsky pas bol vydaný v roku 1985. Mal sa ním demonštrovať slobodný pohyb osôb po EÚ a priniesť pocit európskeho občianstva.</p>		<p>Pozorne preskúmajte pas vydaný vo vašej krajine a porozmýšľajte o tom, v čom sa podobá na pasy žiakov z iných krajín EÚ. Predstavte si, kam by ste so svojím pasom mohli cestovať a čo by ste chceli vidieť pri návšteve inej krajiny.</p>
Mena	<p>Euro (€) bolo uvedené na svetové finančné trhy 1. januára 1999. Euro je oficiálnou menou v 19 z 28 krajín EÚ. Tieto krajiny sa spoločne nazývajú eurozóna.</p>	<p>Zatiaľ čo jedna strana eurovej mince je rovnaká pre všetky mince rovnakej hodnoty, druhá strana mince zobrazuje národný symbol, pričom zdôrazňuje rozmanitosť národov, kultúr a tradícií nášho kontinentu a poukazuje na spoločné kultúrne dedičstvo týchto národov a ich krajiny.</p>	<p>Ak žijete v krajine, ktorá používa euro ako svoju menu, vyťahnite zopár mincí z vrečka, alebo si skúste zohnať zopár mincí od príbuzných, ktorí navštívili krajinu používajúce euro. Podrobne si mince obzrite a povedzte, čo vidíte.</p>
Zdroje	<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-left: 20px;"> <p>https://europa.eu/european-union/about-eu_sk https://historia-europa.ep.eu/sk https://www.europeana.eu/portal/sk http://www.youdiscover.eu http://www.europeanheritagedays.com/European-Heritage-Makers-Week http://www.europeanostora.org/ode-joy-challenge https://www.europeana.eu/portal/sk/collections/world-war-i https://www.europeana.eu/portal/sk/collections/fashion https://www.europeana.eu/portal/sk/collections/migration</p> </div> </div>		

2. LEKCIA: Návrhy projektov

Súbor návrhov projektov bol vytvorený pre učiteľov, ktorí ho môžu využiť ako súčasť 2. lekcie. Tieto projekty predstavujú návrhy na prácu v skupinách formou aktívneho učenia a ich cieľom je zhrnúť poznatky v tejto poslednej lekcii na tému európskeho kultúrneho dedičstva. Výskum k projektu na tému kultúrneho dedičstva a jeho prezentácia je hlavnou vzdelávacou aktivitou žiakov v tomto súbore nástrojov.

Spoločné učenie žiakov v pracovných skupinách im pomôže podeliť sa o svoje kultúrne dedičstvo, pričom prispeje k ich sociálnemu začleňovaniu a vzájomnému porozumeniu. Ak je to možné, projekty by mali byť zamerané na spoločné prvky európskeho kultúrneho dedičstva, aby sa podporilo povedomie žiakov, že sú európskymi občanmi, a aby sa podporil porovnávací výskum.

Učители by mali využiť interdisciplinárny prístup a oprieť sa o poznatky z iných predmetov, ako sú výtvarná výchova, telesná výchova, IKT, dejepis, jazyky a sociálne vedy.

Každý projekt podporuje:

- > kombináciu výskumných techník (praktický a/alebo teoretický výskum);
- > prezentáciu práce (pre živé publikum a/alebo digitálne pre širšie publikum);
- > účasť na kultúrnych aktivitách.

Učители a žiaci by si mali vybrať, ktorý projekt chcú zrealizovať v rámci 2. lekcie. Žiaci sa môžu dohodnúť, ako budú prezentovať svoju prácu potom, keď si vyberú námet alebo tému svojho projektu. V príručke pre učiteľov nájdete ďalšie informácie o tom, ako publikovať práce žiakov.

Vzor potvrdenia školy o účasti na projekte o európskom kultúrnom dedičstve je zahrnutý v súbore nástrojov.

ÚLOHA

1 Toto sme my	9 DiscoverEU: Tvoj európsky zoznam želaní
2 Návšteva u výtvarníkov	10 Priemyselné dedičstvo
3 Časové schránky	11 Zatancujme si!
4 Inšpirovaní tradíciou	12 Dedičstvo na bicykli
5 Adoptuj si pamätihodnosť	13 Mimo vyšliapané chodníky
6 Oslavy	14 Partnerstvo miest
7 Kultúrne trasy Európy	15 Mládež za kultúrne dedičstvo
8 Spoločné dedičstvo	16 Značka „Európske dedičstvo“

2018
 EURÓPSKY ROK
 KULTÚRNEHO
 DEDIČSTVA
 #EuropeForCulture

1

Návrhy projektov

Toto sme my

Naša kultúra nás formuje: je to jedlo, ktoré jeme, naše zvyky, sviatky, ktoré slávime, jazyk, ktorým hovoríme, a predmety, ktoré používame v každodennom živote.

V malých pracovných skupinách si žiaci vyberú predmet alebo zvykosť súvisiace s kultúrou, ktoré podľa nich reprezentujú nejaký aspekt ich kultúrneho dedičstva.

Každá skupina urobí výskum o danom predmete, zistí, kde je jeho pôvod a aké sú tradície spojené s jeho používaním alebo s praktizovaním danej zvyklosti.

Takisto si vyhladajú informácie o tom, či sa používa/praktizuje v niekorej z ďalších európskych krajín, a porovnajú kultúrne podobnosti.

Prostredie: v interiéri alebo v exteriéri

Materiály: pero a papier, počítače (voliteľné), atlas a iné relevantné knihy

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

2

Návrhy projektov

Návšteva u výtvarníkov

Žiaci majú za úlohu nájsť miestnych umelcov, ktorí boli ovplyvnení európskymi umeleckými smermi vznikajúcimi v priebehu storočí.

Žiaci potom vytvoria mini praktické umelecké ateliéry v školskej hale, na ktorých sa zúčastnia aj žiaci ostatných tried.

Každá „pracovná zastávka“ v jednotlivých ateliéroch ponúkne žiakom, ktorí ju navštívia, možnosť zoznámiť sa s rôznymi umeleckými smermi, ako sú napríklad impresionizmus, renesancia, kubizmus a pointilizmus.

Prostredie: v interiéri

Materiály: pero a papier, počítače s pripojením na internet, knihy o európskom umení a móde (ak sú dostupné), tlačiareň (na vytlačenie kópií umeleckých diel, ak je to potrebné), albumy, výtvarné a remeselné potreby, stoličky a stoly pre pracovné zastávky

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

3

Návrhy projektov

Časové schránky

Žiaci si vyberú 10 predmetov, ktoré reprezentujú ich každodenný život, koníčky a záujmy, a vložia ich do skutočnej alebo virtuálnej schránky. Potom preskúmajú, aký bol každodenný život mladých ľudí v ich veku žijúcich na rovnakom mieste pred 500 alebo 1000 rokmi, a predstavia si, čo by boli mohli oni vložiť do svojich časových schránok. So svojim projektom časovej schránky sa môžu podeliť so školou zapojenou do programu eTwinning v inej európskej krajine. Spolupráca v rámci programu eTwinning umožní vzájomné spoznávanie kultúr projektových partnerov a zdôrazní európsku dimenziu projektu zameraného na kultúrne dedičstvo.

Prostredie: v interiéri

Materiály: počítače s pripojením na internet (pre virtuálne časové schránky), perá (farebné alebo čierne), ceruzky (farebné alebo uhlíkové), papier, škatuľa od topánok alebo plechová škatuľa od sušienok, výtvarné a remeselné potreby, reprezentatívne predmety vybrané žiakmi, tlačiareň (ak je potrebné vytlačiť obrázky predmetov)

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

4

Návrhy projektov

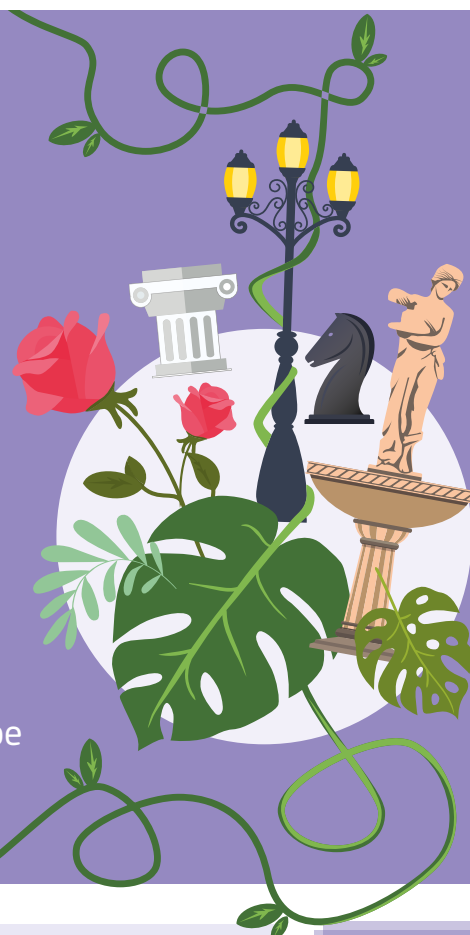
Inšpirovaní tradíciou

Žiaci pomôžu zorganizovať prieskumnú návštevu mestskej prírodnej lokality.

Môže to byť botanická záhrada, ekologická farma, ktorá používa tradičné farmárske postupy, národný park alebo lokalita prírodného dedičstva spravovaná miestnymi obyvateľmi a odborníkmi na ochranu prírodného dedičstva.

Pred exkurziou si žiaci vytvoria kontrolný zoznam informácií, ktoré potrebujú získať.

Takisto si na danom mieste odfotia príklady stavieb, remesiel a zručností, prírodného dedičstva a tradícií, a použijú ich pri tvorbe originálnych umeleckých diel inšpirovaných touto exkurziou.

Prostredie: v exteriéri

Materiály: fotoaparát/mobilný telefón, podložka so svorkou, pero a papier, výtvarné a remeselné potreby (temperové farby/farbičky/pastelky, nožnice, lepidlo atď.)

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

5

Návrhy projektov

Adoptuj si pamätihodnosť

Životy mnohých významných ľudí nám pripomínajú sochy alebo pamätihodnosti, ktoré zaznamenávajú ich prácu a dosiahnuté výsledky pre budúce generácie. Historické udalosti a miesta môžu tiež byť zaznamenané prostredníctvom pamätníka alebo zachytené v piesňach a príbehoch. Každá skupina žiakov si vyberie miestnu pamätihodnosť kultúrneho dedičstva (socha, plaketa, budova, miesto, ulica, park, pieseň alebo príbeh) a oživí ju. Po navštívení všetkých hmotných pamätihodností skupiny „oživia“ osobu spojenú s danou pamätihodnosťou, napíšu scenár a zaznamenajú scénu tak, ako keby táto osoba žila a rozprávala svoj príbeh. Trieda vytvorí „mapu pamätihodností“ vo forme internetovej stránky a prepojí každú nahrávku so súvisiacou pamätihodnosťou ako odkaz pre budúce generácie.

Prostredie: v interiéri a v exteriéri

Materiály: fotoaparát/mobilný telefón, záznamník zvuku (môže to byť telefón), pero a papier, počítač s pripojením na internet, slúchadlá

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

6

Návrhy projektov

Oslavy

Festivaly, sprievody a procesie sú spôsobom, ako oslavovať a utvrdzovať si národnú kultúru. Krajiny Európy oslavujú veľké udalosti, ako sú Nový rok, Vianoce a Veľká noc. Ako je to však s jedinečnými festivalmi a kultúrnymi sviatkami špecifickými pre každú krajinu?

Žiaci rozdelení do malých skupín zistia informácie o osobitnom festivale v rôznych európskych krajinách. Vystopujú jeho pôvod, preskúmajú jeho kultúrne dedičstvo a zachytia, ako sa oslavuje v súčasnosti. Na Deň Európy by mohli žiaci usporiadať Európsky trh, na ktorom každá pracovná skupina pripraví stánok jednej krajiny s prezentáciou svojho projektu, a môžu tiež ponúknuť ochutnávku kuchyne danej krajiny.

Prostredie: v interiéri

Materiály: počítače s prístupom na internet, perá, papier, kartón, výtvarné a remeselné potreby, knihy o európskych festivaloch a sviatkoch

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

7

Návrhy projektov

Kultúrne trasy Európy

Každá skupinka si vyberie 1 z vyše 30 kultúrnych trás Európy zo sekcie Kultúrne trasy na internetovom portáli Rady Európy. Ich úlohou je na základe ich vybranej trasy vytvoriť prezentáciu o význame kultúrneho dedičstva pre triedu mladších žiakov. Môže to byť trasa stredovekých pútnických ciest, ktoré vedú naprieč kontinentom, takže skupiny môžu preskúmať miestnu trasu, ako aj iné trasy inde v Európe. Môžu opísať rozličné aspekty dedičstva týchto ciest vrátane hmotného a prírodného dedičstva, zvykov a tradícií, a dokonca aj jedál. Mnohé sú dokonca populárnejšie v súčasnosti. Prečo je to tak? Zmenili sa zvyky? Boli vytvorené nové tradície? Potom použijú tieto informácie ako štartovací bod pre vlastnú internetovú stránku alebo digitálnu prezentáciu. Tam by mali jednoducho vysvetliť európsku históriu a kultúrne dedičstvo ich vybranej trasy, ako aj jej kultúrne a umelecké zvyklosti, kultúrny cestovný ruch a udržateľný kultúrny rozvoj. Ich projekt by mal mať za cieľ ukázať mladšiemu publiku, ako dedičstvo rozličných krajín a kultúr Európy prispieva k šíreniu a oživovaniu kultúrneho dedičstva.

Prostredie: v interiéri a v exteriéri

Materiály: fotoaparát/mobilný telefón, knihy o pútnických trasách, počítače s prístupom na internet, tlačiarne

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

8

Návrhy projektov

Spoločné dedičstvo

Tapiséria z Bayeux je dlhá 70 metrov a výšku má 0,5 metra. Je nádherným umeleckým a remeselným dielom, ktorého zrod siaha do 11. storočia. Je na nej 50 scén s latinskými nadpismi, je vyšívaná farebnými niťami na ľane a rozpráva príbeh normandskej invázie do Anglicka. Žiaci pracujúci v malých skupinách môžu použiť akékoľvek médium (farby a plátno alebo digitálny atrament a obrazovku) na vyzobrať príbeh o tom, ako kultúru a dedičstvo Vikingov môžeme v súčasnosti nájsť v celej severnej Európe. Druhou možnosťou je, že študenti môžu zachytiť kultúrny vplyv starovekej Rímskej ríše na väčšinu Európy, keď spoznajú, aký bol jej vplyv na umenie, literatúru, architektúru, politiku, cestnú infraštruktúru, jazyk a históriu.

Prostredie: v interiéri

Materiály: plátno a farby, počítač s pripojením na internet, knihy o Normanoch a Vikingoch alebo o Rimanoch, knihy o Tapisérii z Bayeux

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

DiscoverEU: Tvoj európsky zoznam želaní

Žiaci si pripravujú plán dobrodružstva DiscoverEU na leto, keď dovŕšia 18. narodeniny. V skupinách po 3 alebo 4 si naplánujú rozličné vlakové trasy s využitím internetovej stránky DiscoverEU. Môžu to urobiť tak, že si napíšu zoznam želaní s rebríčkom 5 miest, ktoré chcú navštíviť. Čo tam budú robiť? Čo si pozrú? Prečo kultúrne dedičstvo týchto miest pritiaholo ich pozornosť? Prečo si tieto miesta zaslúžili miesto na ich zozname? Každý žiak môže urobiť prezentáciu obrázkov s komentárom (bez písomných poznámok). Ďalšou možnosťou je urobiť digitálnu prezentáciu vo forme cestovného sprievodcu a požiadať spolužiakov, aby hlasovali, ktoré trasy sú najlepšie.

Prostredie: v interiéri

Materiály: prístup k počítačom s pripojením na internet, projektor alebo interaktívna tabuľa, cestopisy

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

Priemyselné dedičstvo

Žiaci preskúmajú tradičný miestny priemysel od obdobia industrializácie (t. j. mlynárstvo, baníctvo, hrnčiarstvo, tkáčstvo, lodiarstvo alebo oceliarstvo) a vyhľadajú príslušné hmotné dedičstvo ako stavby, náradie a stroje.

Porovnajú ho s rovnakým priemyselným odvetvím v iných európskych krajinách.

Ako tento priemysel formoval kultúru ľudí, ktorí v ňom pracovali? Formoval aj krajinu a zmenil životné prostredie?

Aké dedičstvo, tradície, zvyky a artefakty s ním spojené sú aj v súčasnosti cenené a hrdlo odovzdávané z generácie na generáciu?

Prostredie: v interiéri (a v exteriéri, ak sú v blízkosti továrne atď. z tohto obdobia)

Materiály: knihy o období industrializácie/európskom priemysle, prístup k počítačom s internetovým pripojením, fotoaparát/telefón (na použitie v exteriéri)

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

11

Návrhy projektov

Zatancujme si!

Žiaci usporiadajú popoludnie s hudbou, tancom a zábavou v školskej hale pre ostatných žiakov.

Predvedú ukážku tradičného folklórneho tanca a vyzvú mladších žiakov, aby sa pridali a naučili sa ho.

Rovnako tiež vystúpia s folklórnym tancom z inej európskej krajiny a potom vyzvú svojich hostí, aby si zatancovali s nimi.

Prostredie: v interiéri

Materiály: kostýmy, zoznam skladieb, hudobný prehrávač (telefón/iPod/CD prehrávač) a reproduktory, počítače s pripojením na internet na použitie pri výskume, a možno nejaké knihy o európskych tradičných tancoch

2018

 EURÓPSKY ROK
 KULTÚRNEHO
 DEDIČSTVA
 #EuropeForCulture

12

Návrhy projektov

Dedičstvo na bicykli

Žiaci si urobia prieskum o miestnej trase kultúrneho dedičstva vhodnej pre rodinný výlet na bicykli. V pracovných skupinách preskúmajú pamiatky kultúrneho dedičstva a tradície miestnych lokalít a zanačia trasu na mape. Každá skupina urobí záznam so stručným opisom pre každé miesto záujmu a nahrá ho na internetovú stránku. QR kód na ich mape potom prepojí všetkých cyklistov na internetovú stránku, kde si počas bicyklovania na tejto trase vypočujú nahrávky s informáciami o dedičstve. Trieda poskytne svoj projekt zameraný na kultúrne dedičstvo miestnemu zastupiteľstvu a skupinám venujúcim sa kultúrnemu dedičstvu, aby im pomohli stanoviť dátum prvého cyklistického výletu po stopách kultúrneho dedičstva a spropagovať ho spolu s ich projektovou prácou.

Prostredie: v interiéri a v exteriéri

Materiály: počítače s pripojením na internet, knihy o miestnom kultúrnom dedičstve a tradíciách, mapy, bicykle a nahrávacie zariadenie (telefón/záznamník zvuku)

2018

 EURÓPSKY ROK
 KULTÚRNEHO
 DEDIČSTVA
 #EuropeForCulture

13

Návrhy projektov

Mimo vyšliapané chodníky

Londýn, Paríž a Rím sú svetoznáme historické, architektonické a kultúrne poklady.

Ale čo takto všimnúť si skryté skvosty Európy?

Žiaci si predstavia, že majú do nového turistického sprievodcu pre udržateľný cestovný ruch zahrnúť 10 „skrytých zázrakov“ Európy.

Ku každému z menej známych krásnych a historických miest napíšu text vysvetľujúci ich kultúru, miestne zvyky a spôsob života vo formáte typickom pre turistických sprievodcov.

Prostredie: v interiéri a v exteriéri

Materiály: počítače s prístupom na internet, pero a papier, knihy o európskom kultúrnom dedičstve a ukážky cestovných sprievodcov

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

14

Návrhy projektov

Partnerstvo miest

Má vaša dedina alebo mesto partnera z inej krajiny EÚ?

Vyhľadajte informácie o rôznych aspektoch ich kultúry, tradícií a kultúrneho dedičstva.

Aké prvky kultúrneho dedičstva máte spoločné?

Môžete hľadať partnera na digitálnej platforme a využiť internetovú stránku eTwinning, kde nájdete partnerskú školu, s ktorou môžete spolupracovať na spoločnom projekte zameranom na kultúrne dedičstvo.

Prostredie: v interiéri

Materiály: počítače s pripojením na internet

2018
EURÓPSKY ROK
KULTÚRNEHO
DEDIČSTVA
#EuropeForCulture

15

Návrhy projektov

Mládež za kultúrne dedičstvo

EÚ sa zrodila z túžby po mieri a spolupráci po skončení 2. svetovej vojny. Čo však dnes znamená byť mladým občanom Európy? Diskutujte v triede o tom, ako podľa žiakov formuje ich život a slobody to, že sú Európania, a vypracujte zoznam s názvom: „Výhody mladých ľudí žijúcich v Európe“. V malých pracovných skupinách si žiaci vyberú jednu položku na skúmanie, ako napríklad: rovnaké práva; sloboda pohybu (a žiť a pracovať) v Európe; práva spotrebiteľov (najmä na internete); práva v oblasti bezpečnosti spotrebiteľov (pozrite si označenia na potravinách, oblečení, predmetoch v domácnosti, hračkách a digitálnych zariadeniach); bezplatný roaming v mobilných telefónoch; právne predpisy týkajúce sa bezpečnosti osobných údajov a na internete vrátane pravidiel ako smernica GDPR a „právo byť zabudnutý“; chránené druhy a biotopy siete Natura 2000 na ochranu nášho životného prostredia a biodiverzity; alebo iná téma z ich vlastného zoznamu. Každá skupina svoju prácu skompiluje v digitálnom formáte a po zhodnotení práce ostatných celá trieda zasadne za okrúhly stôl alebo fórum, aby prediskutovala nasledujúcu otázku: Ako vás a vašu budúcnosť formuje to, že ste Európania?

Prostredie: v interiéri

Materiály: počítače s prístupom na internet, knihy o EÚ, pero a papier

2018
 EURÓPSKY ROK
 KULTÚRNEHO
 DEDIČSTVA
 #EuropeForCulture

16

Návrhy projektov

Značka „Európske dedičstvo“

K dnešnému dňu bola 38 lokalitám v Európe udelená uznávaná značka „Európske dedičstvo“, pričom tieto lokality predstavujú míľniky vzniku Európy, ako ju poznáme dnes.

Tieto lokality, ktorých história siaha od počiatkov civilizácie až k Európe, ktorú dnes vidíme okolo seba, symbolizujú a oslavujú európske ideály, hodnoty, históriu a integráciu.

Každá skupina preskúma jednu lokalitu a svoje zistenia predstaví publiku v zaujímavom formáte.

Prostredie: v interiéri

Materiály: počítače s prístupom na internet, knihy o európskom kultúrnom dedičstve, pero a papier

2018
 EURÓPSKY ROK
 KULTÚRNEHO
 DEDIČSTVA
 #EuropeForCulture